

Pass 6: Hur kan forskningen bidra till processindustrins utveckling?

Av Bengt-Åke Wennberg

Lars Bentell medverkade som Jernkontorets representant i industrikommitténs processindustriella grupp. Ett viktigt ämne var att Sverige och Norden behöver finna en industriell plattform från vilken processindustrin kan hävda sig i en globaliserad värld. Det var för gruppen självklart att det då krävs innovationer i teknik, produkter och konventionell kunskap i världsklass.

Man menade också i gruppen att man i Sverige skulle kunna få en konkurrensfördel om det här kunde skapas *globalt sett unika samverkansformer* genom vilka det kunde etableras unika samarbeten med kunderna och genom vilka relationerna med omvärlden och den svenska industrins prestige kunde bevaras och förstärkas.

Man oroade sig i detta sammanhang för att forskningen på detta senare område inte hade den praktiska relevans som skulle göra en sådan utveckling möjlig. Det krävdes enligt några medlemmar i gruppen en ny typ av forskningspolitik och finansiering som gjorde det möjligt att driva fram den kunskap som behövs.

Ett steg för att påverka utvecklingen i denna riktning var att i samarbete med Vinnova arrangera ett seminarium för att fånga upp de grundläggande frågor som i framtiden bättre skulle behöva belysas och skapa ett underlag för fortsatt arbete i denna riktning. Detta seminarium genomfördes den 3 juni 2008.

Inför detta seminarium hade Lars Bentell med utgångspunkt från diskussionerna i gruppen, och som en illustration till vad man letade efter, satt samman nedanstående lista på intressefält. Tanken var att denna lista skulle kunna fördjupas, kompletteras och revideras genom den planerade konferensen.

1. Människa-Teknik-Organisation

Industrisamhället frambringade den kompetenta disciplinerade organisationsmänniskan. Vilka resurser visar sig behövas i det moderna arbetslivet och vilka förutsättningar har vi för att realisera och organisera dessa?

2. Den Goda Arbetsplatsen

Vi vet en del om hur denna är denna beskaffad, men varför tycks aldrig ”modellarbetsplatser” bli modeller för andra?

3. Formativ förändring

Grunder för delaktighet, dvs självvalda åtaganden och engagemang för gemensamma mål, i förändringsarbete?

4. Kompetens och kunnande

Vilken typ av kunnande behövs i modern processindustri och vilka är drivkrafterna och verktygen för att utveckla detta kunnande?

5. Inkongruenser

Hur komma tillrätta med skadliga inkongruenser i vertikala och horisontella diskurser i stora komplexa sociala system?

6. Arbetslivsforskning

Hur kan praktiker bättre dra nytta av akademisk forskning? Hur kan effektivare samarbeten utvecklas mellan akademi och praktik? Finns exempel?

Konferensen den 3 juni behandlade dock endast till en mycket ringa del dessa frågor. Där presenterades istället ”lösningar” på frågeställningarna i termer av teoretiska modeller, koncept, normativa påståenden och goda exempel – det vill säga just den typ av presentationer som brukar finnas på konferenser av denna typ och som leder till ”mer av samma”.